

استاندارد

ISO 14001:2004

www.ketab.ir

QUAY AUDIT LIMITED

سرشناسه :	سازمان بین المللی استاندارد International Organization for Standardization
عنوان و نام پدیدآور :	استاندارد ISO 14001:2004 سیستم مدیریت زیست محیطی / (سازمان بین المللی استاندارد) ; ترجمه لیلا قاسمی
مشخصات نشر :	تهران - دیندار پارسیان ، بارسان کیفیت ، 1390 .
مشخصات ظاهری :	108 ص ؛ مصور ، جدول ؛ 19/5x9 س م ،
شابک :	7-46-5592-600-32000 ریال
وضعیت فهرست نویسی :	فیبیا
یادداشت :	فارسی - انگلیسی
یادداشت :	عنوان اصلی : BSI British Standards: Environments with guidance for use iso 14001:2004
یادداشت :	این کتاب قبلاً تحت عنوان سیستم مدیریت زیست محیطی با ترجمه موسسه مطالعات بهره وری و منابع انسانی توسط انتشارات سرآمد در سال 1388 منتشر شده است.
موضوع :	استاندارد ایزو 14001
موضوع :	محیط زیست، مدیریت - استانداردها
موضوع :	محیط زیست ، حفاظت - استانداردها
شناسه افزوده :	قاسمی ، لیلا ، مترجم ، 1358
رده بندی کنگره :	91390 س 7/TS155
رده بندی دیویی :	658/4083
شماره کتابشناسی ملی :	2276508

نام کتاب : استاندارد ISO 14001:2004 سیستم مدیریت زیست محیطی

مترجم : لیلا قاسمی

ویراستار : مینا رضایی ، شیما غفاری

تهیه کننده : شرکت بارسان کیفیت QAL-IRAN

نوبت چاپ : چاپ اول - 1390

تیراژ : 1000 نسخه

لیتوگرافی ، چاپ و صحافی : چاپ البرز نوین

شابک : 7-46-5592-600-978

قیمت : 32000 ریال

آدرس محل پخش : تهران ، میرداماد ، میدان مادر ، برج بیژن ، طبقه 4 ، واحد 1

کلیه حقوق این کتاب متعلق به شرکت بارسان کیفیت (QAL-IRAN) می باشد

فهرست

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار
۲	مقدمه
۹	۱- دامنه کاربرد
۱۰	۲- استاندارد مرجع
۱۰	۳- واژگان و تعاریف
۱۵	۴- الزامات سیستم مدیریت محیط زیستی
۱۵	۴-۱- الزامات کلی
۱۶	۴-۲- خط مشی محیط زیستی
۱۶	۴-۳- طرح ریزی
۱۶	۴-۳-۱- جنبه های محیط زیستی
۱۷	۴-۳-۲- قوانین و سایر الزامات
۱۸	۴-۳-۳- اهداف کلان، اهداف خرد و برنامه (ها)
۱۹	۴-۴- اجرا و عملیات
۱۹	۴-۴-۱- منابع، وظایف، مسئولیت و اختیار
۲۰	۴-۴-۲- صلاحیت، آموزش و آگاهی
۲۱	۴-۴-۳- ارتباطات
۲۱	۴-۴-۴- مستند سازی
۲۲	۴-۴-۵- کنترل مستندات
۲۳	۴-۴-۶- کنترل عملیات
۲۳	۴-۴-۷- واکنش و آمادگی در وضعیت اضطراری
۲۴	۵- بررسی
۲۴	۴-۵-۱- پایش و اندازه گیری
۲۵	۴-۵-۲- ارزیابی انطباق

صفحه	عنوان
۲۵	۴-۵-۳- عدم انطباق، اقدام اصلاحی و پیشگیرانه
۲۶	۴-۵-۴- کنترل سوابق
۲۶	۴-۵-۵- ممیزی داخلی
۲۷	۴-۶- بازرنگری مدیریت
	پیوست الف - راهنمایی برای استفاده
۲۹	از این استاندارد بین المللی
	پیوست ب - تطابق بین ISO 14001:2004 و
۵۳	ISO 9001:2000
۶۱	منابع

مقدمه

شرکت QAL-UK (Quay Audit Limited) از سال ۱۹۹۶ فعالیت خود را در کشور انگلستان آغاز نموده و تحت نظارت مرجع اعتباردهی (Accreditation Service for Certifying Bodies-EUROPE) ASCB اتحادیه اروپا می باشد.

QAL-IRAN نیز به عنوان نماینده انحصاری شرکت بین المللی QAL در خاورمیانه با مرکزیت ایران در سال ۱۳۸۷ فعالیت خود را در زمینه ممیزی سیستمهای مدیریتی و ارائه خدمات آموزشی آغاز نموده و با استفاده از نیروی انسانی متخصص و کارآمد در صدد ارائه خدمات با کیفیت برتر و قابل دسترسی برای کلیه مشتریان خود می باشد.

استاندارد ISO 14001 شامل استانداردهای بین المللی در رابطه با سیستم های زیست محیطی می باشد. این استاندارد در سال ۱۹۹۶ میلادی توسط کمیته فنی ۲۰۷ سازمان ایرو به وجود آمد. اجرای این استاندارد در اصل به معنای رعایت سلسله اصول زیست محیطی در تمامی بخشهای صنایع و سازمانهای خدماتی که تمام یا بخشی از فعالیتهای آنان بر روی محیط زیست تاثیر آلایندهایی دارد می باشد.

شرکت QAL-IRAN جهت سهولت در مقاصد آموزشی و فرهنگ سازی در زمینه استاندارد سیستم مدیریت زیست محیطی اقدام به تهیه و تدوین این کتاب نموده است.

امید است این مجموعه برای استفاده کنندگان مفید واقع شود.

زمستان ۱۳۸۹

حمیدرضا مرادی

رئیس هیئت مدیره

پیشگفتار

سازمان بین المللی استاندارد (ISO) یک شکل جهانی تشکیل شده از موسسات استاندارد ملی کشورهای مختلف است که هر کدام عضو ISO می باشند. آنها وظیفه آماده کردن و تدوین استانداردهای بین المللی از طریق گروه های فنی را به عهده دارند. هر کدام از این اعضا بسته به علاقمندی به موضوعات خاصی که کمیته های فنی برای آنها تشکیل شده است، حق ارائه مطلب و مشارکت در آن گروه را دارد. همچنین سازمانهای دولتی و غیردولتی که با ISO ارتباط دارند در تهیه این استاندارد های بین المللی می توانند مشارکت داشته باشند. سازمان بین المللی ISO در موارد مربوط به استاندارد سازی الکتروتکنیک با کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC) همکاری بسیار نزدیکی دارد. استاندارد های بین المللی طبق قوانین درج شده در بخش دوم ISO/IEC بصورت پیش نویس تهیه می شوند.

وظیفه اصلی کمیته ای فنی، تهیه استاندارد های بین المللی است. پیش نویس های تهیه شده در کمیته های فنی، جهت رای گیری برای اعضا ارائه می شوند. لازم است برای انتشار هر استاندارد بین المللی حداقل ۷۵٪ اعضای دارای حق رای، آن را تأیید نمایند. لازم به ذکر است سازمان استاندارد بین المللی مسئولیت شناسایی بخشی از استانداردهایی که تحت حق امتیاز ثبت شده اند را بصورت کلی و جزئی نمی پذیرد.

استاندارد بین المللی ایزو ۱۴۰۰۱ توسط کمیته فنی ISO/TC207

مدیریت زیست محیطی، در گره فرعی SCI سیستم های مدیریت زیست محیطی، تدوین شده است و ویرایش دوم (ISO14001:2004) این استاندارد ویرایش نخست آن را (1996) منسوخ نموده و جایگزین آن می باشد.

مقدمه

امروزه تمامی ارگانها از هر نوعی که باشند، بصورت فزاینده ای علاقمند به دستیابی و اثبات عملکرد مورد تائید محیط زیست بوسیله کنترل تاثیر فعالیت ها ، محصولات و خدماتشان بر محیط زیست ، همخوان با خط مشی و اهداف کلان زیست محیطی خود هستند. آنها این روند را با توجه به قوانینی که روز به روز سختگیرانه تر می شوند ، توسعه فعالیت های اقتصادی و توجه به موضوعاتی که از سوی طرف های ذینفع نسبت به موضوعات زیست محیطی در ترویج روز افزون حفاظت از محیط زیست ارائه می شود ، انجام می دهند.

بسیاری از این سازمانها جهت ارزیابی عملکرد زیست محیطی خود "بازنگری ها" و "ممیزی های" مربوط به محیط زیست را انجام داده اند. با این وجود ممکن است این "بازنگری ها" و "ممیزی ها" به تنهایی برای یک سازمان کافی نباشد تا سازمان نسبت به عملکرد به قوانین الزامات زیست محیطی ، خط مشی خود و همچنین استمرار آن الزامات اطمینان حاصل کند . این فعالیتها برای اینکه موثر واقع شوند باید در یک نظام سازماندهی شده مدیریتی، همراستا با فعالیت های کلی سازمان ، بصورت

یکپارچه انجام شوند.

استاندارد های بین المللی محیط زیستی بدین منظور تهیه و تدوین شده اند که عناصر یک سیستم مدیریت زیست محیطی (EMS) کارآمد را برای سازمان فراهم آورد تا با سایر الزامات مدیریتی یکپارچه سازی شده و سازمان ها را در دستیابی به اهداف زیست محیطی و اقتصادی یاری نمایند. این استانداردها مانند سایر استانداردهای بین المللی، برای ایجاد موانع تجاری غیر تعرفه ای یا افزایش و یا تغییر تعهدات قانونی یک سازمان تدوین نشده اند.

این استاندارد بین المللی با تعیین الزامات برای یک سیستم مدیریت زیست محیطی، راهکارهایی را ارائه میدهد تا یک سازمان بتواند با توسعه و اجرای خط مشی و اهداف، الزامات قانونی و پیامدهای زیست محیطی بارز خود را مورد توجه قرار دهد. این استاندارد به گونه ای تدوین شده است که برای تمامی سازمان ها از هر نوع و اندازه ای که باشند و با هر شرایط متنوع جغرافیایی، فرهنگی و اجتماعی، قابل استفاده است. مبنای این موضوع در شکل ۱ نشان داده شده است.